

Vrijdag 20 april 2012

Modernisering van de Europese hogeronderwijssystemen

P7_TA(2012)0139

Resolutie van het Europees Parlement van 20 april 2012 over de modernisering van de Europese hogeronderwijssystemen (2011/2294(INI))

(2013/C 258 E/08)

Het Europees Parlement,

- gezien artikel 165 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien de artikelen 2 en 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie,
- gezien de mededeling van de Commissie van 20 september 2011 met als titel "Ondersteuning van groei en werkgelegenheid - een agenda voor de modernisering van de Europese hogeronderwijssystemen" (COM(2011)0567) en het bijbehorende werkdocument van de diensten van de Commissie over recente ontwikkelingen in Europese hogeronderwijssystemen (SEC(2011)1063),
- gezien de mededeling van de Commissie van 29 juni 2011 met als titel "Een begroting voor Europa 2020" (COM(2011)0500),
- gezien de mededeling van de Commissie van 6 oktober 2010 met als titel "Europa 2020-kerninitiatief Innovatie-Unie" (COM(2010)0546),
- gezien de mededeling van de Commissie van 15 september 2010 over "Jeugd in beweging - Een initiatief om jongeren ten volle te betrekken bij het realiseren van slimme, duurzame en inclusieve groei in de Europese Unie" (COM(2010)0477),
- gezien de mededeling van de Commissie van 3 maart 2010, met als titel "Europa 2020 - Een strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei" (COM(2010)2020),
- gezien de mededeling van de Commissie van 10 mei 2006 met als titel "Invulling van de moderniseringsagenda voor de universiteiten - Onderwijs, onderzoek en innovatie" (COM(2006)0208),
- gezien de conclusies van de Raad van 28 november 2011 over de modernisering van het hoger onderwijs ⁽¹⁾,
- gezien de Aanbeveling van de Raad van 28 juni 2011 inzake het bevorderen van de leermobiliteit van jongeren ⁽²⁾,
- gezien de conclusies van de Raad van 14 februari 2011 over de rol van onderwijs en opleiding in de uitvoering van de Europa 2020-strategie ⁽³⁾,
- gezien de conclusies van de Raad van 11 mei 2010 over de sociale dimensie van onderwijs en opleiding ⁽⁴⁾,
- gezien de conclusies van de Raad van 11 mei 2010 over de internationalisering van het hoger onderwijs ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/educ/126375.pdf.

⁽²⁾ PB C 199 van 7.7.2011, blz. 1.

⁽³⁾ PB C 70 van 4.3.2011, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB C 135 van 26.5.2010, blz. 2.

⁽⁵⁾ PB C 135 van 26.5.2010, blz. 12.

Vrijdag 20 april 2012

- gezien de conclusies van de Raad van 12 mei 2009 betreffende een strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding ('ET 2020') ⁽¹⁾,
 - gezien de conclusies van de Europese Raad van 17 juni 2010, met name het gedeelte getiteld "Een nieuwe Europese strategie voor werkgelegenheid en groei" ⁽²⁾,
 - gezien de resolutie van 26 oktober 2011 over de agenda voor nieuwe vaardigheden en werkgelegenheid ⁽³⁾,
 - gezien zijn resolutie van 12 mei 2011 over Jeugd in beweging: - een kader voor de verbetering van de onderwijs- en beroepsopleidingsstelsels in Europa ⁽⁴⁾,
 - gezien zijn resolutie van 18 mei 2010, getiteld "Een EU-strategie voor jongeren – Investerings- en empowerment" ⁽⁵⁾,
 - gezien zijn resolutie van 25 oktober 2011 over mobiliteit en integratie van gehandicapten en de Europese strategie inzake handicaps 2010-2020 ⁽⁶⁾,
 - gezien zijn resolutie van 9 maart 2011 over de EU-strategie voor de integratie van de Roma ⁽⁷⁾,
 - gezien zijn resolutie van 20 mei 2010 over de dialoog tussen universiteiten en bedrijven: een nieuw partnerschap voor de modernisering van de Europese universiteiten ⁽⁸⁾,
 - gezien zijn resolutie van 23 september 2008 over het Bologna-proces en studentenmobiliteit ⁽⁹⁾,
 - gezien zijn resolutie van 13 maart 2012 over de bijdrage van de Europese instellingen aan de versteviging en de uitbouw van het Bologna-proces ⁽¹⁰⁾
 - gezien artikel 48 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie cultuur en onderwijs en het advies van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A7-0057/2012),
- A. overwegende dat de economische crisis, en de gevolgen ervan in termen van het opleggen van besparingsmaatregelen en begrotingsbesnoeiingen, demografische veranderingen, snelle technologische veranderingen en de daaruit voortvloeiende vraag naar nieuwe vaardigheden veel hogere eisen stellen aan en vragen om veel verdergaande hervormingen in hogeronderwijsystemen van Europa die geen afbreuk doen aan de kwaliteit van het onderwijs;
- B. overwegende dat, in een op kennis gebaseerde maatschappij, de toekomst afhangt van onderwijs, onderzoek en innovatie;
- C. overwegende dat studenten steun moeten krijgen bij de heroverweging van hun loopbaan en hun vaardigheden en kennis op een nog sneller tempo moeten verbreden en actualiseren om de uitdagingen op de arbeidsmarkt te kunnen aangaan, ermee rekening houdend dat er een verschil is tussen beroepsopleidingen, waarvoor Europese harmonisatie haalbaar en wenselijk is, en studies geesteswetenschappen, waarbij de substantiële vrijheid en autonomie moet worden behouden in studie- en onderzoeksprogramma's die betrekking hebben op de historische en culturele verschillen van de lidstaten van de Europese Unie, en instellingen voor hoger onderwijs hun verscheidenheid op het gebied van onderwijs en hun specifieke taken moeten kunnen behouden;

⁽¹⁾ PB C 119 van 28.5.2009, blz. 2.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/council_conclusion_17_june_en.pdf.

⁽³⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2011)0466.

⁽⁴⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2011)0230.

⁽⁵⁾ PB C 161 E van 31.5.2011, blz. 21.

⁽⁶⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2011)0453.

⁽⁷⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2011)0092.

⁽⁸⁾ PB C 161 E van 31.5.2011, blz. 95.

⁽⁹⁾ PB C 8 E van 14.1.2010, blz. 18.

⁽¹⁰⁾ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0072.

Vrijdag 20 april 2012

- D. overwegende dat volgens de Europa 2020-strategie tegen 2020, 40 % van 30- tot 34-jarigen in Europa hoger onderwijs of equivalente studies zal hebben afgerond, gezien de schatting dat voor 35 % van alle banen in de EU dergelijke kwalificaties nodig zijn; merkt evenwel op dat in 2010 slechts 26 % van de beroepsbevolking in de EU een dergelijk opleidingsniveau had bereikt;
- E. overwegende dat meer dan 21 % van de jongeren in de EU werkloos is;
- F. overwegende dat in de EU in 2010 16,5 % van de jongeren geen opleiding volgde, noch werkte;
- G. overwegende dat in 2010 in de EU de werkloosheid van afgestudeerden van tertiair onderwijs 5,4 % bedroeg, vergeleken met meer dan 15 % onder diegenen die alleen lager secundair onderwijs genoten; overwegende dat de meeste afgestudeerden er anderzijds steeds langer over doen om een vaste baan te vinden;
- H. overwegende dat meer dan 60 % van de aan een universiteit afgestudeerden vrouw is, maar dat het merendeel van de hoge posten (bijv. van postdoc, hoogleraar) nog steeds door mannen wordt bezet;
- I. overwegende dat slechts 13 % van de instellingen voor hoger onderwijs wordt geleid door vrouwen en dat slechts 9 % van de universiteiten een vrouwelijke personeelsdirecteur had, waardoor vrouwen aanzienlijk minder invloed hebben op de besluitvorming over onderzoek;
- J. overwegende dat 75 van de top 200-universiteiten zich in de EU-lidstaten bevinden;
- K. overwegende dat slechts 200 van de 4 000 instellingen in het hoger onderwijs van Europa voorkomen in de top 500 van de wereld;
- L. overwegende dat universiteiten al bijna een millennium een belangrijke hulpbron in Europa zijn, overwegende dat het belang van hun rol in de vooruitgang van de maatschappij niet mag worden beperkt tot hun bijdrage aan de economie, en overwegende dat hun ontwikkeling niet uitsluitend mag afhangen van hun vermogen om zich aan de economische behoeften van het huidige economische model aan te passen;
- M. overwegende dat gelijke toegang voor alle jongeren tot hoger onderwijs en opleidingen moet worden aangemoedigd;
- N. overwegende dat universiteiten individuele autonomie en creativiteit aanmoedigen en een heel belangrijke rol spelen in kennisbevordering; overwegende dat de lidstaten derhalve alles in het werk moeten stellen om te zorgen dat hoger onderwijs algemeen toegankelijk is zonder discriminatie, met name op sociale, economische, culturele, raciale of politieke gronden;
- O. overwegende dat onderwijs, in het bijzonder hoger onderwijs en tertiair onderwijs, bepalend is voor de attitudes en waarden van het maatschappelijk middenveld;
- P. overwegende dat hoger onderwijs in de nationale wetgeving van de respectieve lidstaten wordt beschouwd als een cruciaal instrument voor het bepalen van de toekomst van EU-burgers;
- Q. overwegende dat onderwijs de verantwoordelijkheid van lidstaten is en overwegende dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat instellingen voor hoger onderwijs financiële steun ontvangen, in de eerste plaats via passende overheidsfinanciering;
- R. overwegende dat het creëren van een Europese Ruimte voor hoger onderwijs (ERHO) een belangrijke ontwikkeling is die kan bijdragen tot Europese integratie en tegelijkertijd rekening houdt met de diversiteit van het onderwijs in de verschillende EU-lidstaten, en met de maatschappelijke doelstellingen van hoger onderwijs;

Vrijdag 20 april 2012

- S. overwegende dat de Europese Unie een belangrijke rol speelt bij de versterking van deze ruimte en daarbij steunt op de inspanningen van en de samenwerking tussen de lidstaten op dit gebied;

De veranderende rol van instellingen in het hoger onderwijs

1. doet een beroep op instellingen voor hoger onderwijs om met behulp van economische steun en met verschillende studieprogramma's levenslang leren op te nemen in hun curricula en zich in te stellen op een studentenkern die bestaat uit volwassenen, niet-traditionele studenten en voltijdstudenten die naast hun studie moeten werken, alsook mensen met een handicap, en verzoekt daarom instellingen in het hoger onderwijs om programma's uit te voeren die de huidige obstakels en hinderpalen wegnemen;
2. verzoekt instellingen voor hoger onderwijs rekening te houden met de behoeften van professionals die, in het kader van een leven lang leren, hun vaardigheden regelmatig moeten opfrissen en uitbreiden, waarbij de organisatie en afstemming van opfriscursussen hoort die voor alle sociale groeperingen toegankelijk zijn, alsook nauwe samenwerking met werkgevers en de ontwikkeling van cursussen die beantwoorden aan de vraag op de arbeidsmarkt en die het voor werklozen gemakkelijker maken om terug te keren naar het onderwijs;
3. verzoekt instellingen voor hoger onderwijs hun autonomie op het gebied van onderwijs en onderzoek te behouden wanneer ze specifieke studieprogramma's aanbieden om tegemoet te komen aan de behoeften van professionals die hun vaardigheden willen opfrissen;
4. herhaalt dat hoger onderwijs de potentie heeft om sociale insluiting, verbetering van de maatschappelijke positie en opwaartse sociale mobiliteit te bevorderen; verzoekt de lidstaten, regionale en lokale overheden en instellingen voor hoger onderwijs om, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, nog meer inspanningen te leveren om het onderwijs open te stellen voor iedereen, ongeacht geslacht, etnische herkomst, taal, godsdienst, handicap of sociale achtergrond, onder meer door een adequaat systeem voor financiële steun te ontwikkelen en alle vormen van discriminatie te bestrijden, en daarbij multiculturalisme en meertaligheid, waaronder gebarentalen, te erkennen als fundamentele waarden van de EU die moeten worden gekoesterd;
5. roept de lidstaten op meer aandacht te besteden en steun te verlenen aan instellingen voor hoger onderwijs die traditionele nationale, etnische of taalkundige minderheden bedienen en zich speciaal richten op bedreigde talen en culturen;
6. verzoekt instellingen voor hoger onderwijs studenten te stimuleren tot sporten;
7. onderstreept dat de complementaire rol van hoger onderwijs van staatswege en private of religieuze vormen van hoger onderwijs;
8. benadrukt hoe belangrijk het is democratische waarden te bevorderen en gefundeerde kennis van de Europese integratie op te doen, en onderstreept dat de vroegere totalitaire regimes in Europa als deel van haar gemeenschappelijke geschiedenis moeten worden gezien;
9. benadrukt tevens de noodzaak het traditionele wetenschappelijk onderwijs voort te zetten en niet toe te laten dat het onderwijsstelsel volledig ondergeschikt wordt gemaakt aan de arbeidsmarkt, aangezien het doorgeven van ethische en morele waarden aan studenten tegelijkertijd met de academische vooruitgang moet plaatsvinden;
10. verzoekt de lidstaten en de instellingen voor hoger onderwijs een algemeen kader vast te stellen voor de regels, verantwoordelijkheden, beleids- en onderwijsdoelstellingen, de kwaliteit en prioriteit van opleiding en onderzoek, waarmee goede praktijken worden bevorderd en ingespeeld wordt op de uitdagingen van de communicatiemaatschappij;
11. benadrukt dat academisch personeel en studenten, alsook hun organisaties en verenigingen, moeten worden betrokken bij de modernisering van instellingen voor hoger onderwijs; stelt voorop dat zowel uitmuntend onderzoek in de brede zin van het woord als uitmuntend onderwijs en wetenschappelijke prestaties moeten worden beloond, zonder hierbij de instellingen voor hoger onderwijs – zoals de faculteiten geesteswetenschappen – te benadelen die niet passen in het schema van beoordelings- en prestatiecriteria die uitsluitend van toepassing zijn op door de markteconomie gevraagde kwalificaties;

Vrijdag 20 april 2012

Informatie over instellingen voor hoger onderwijs

12. benadrukt dat de kwaliteit en relevantie van het hoger onderwijs essentiële voorwaarden zijn om het intellectueel kapitaal van Europa maximaal te benutten;

13. stelt voor duidelijke en uniforme criteria in te voeren voor een pan-Europees rangschikkingssysteem van instellingen in het hoger onderwijs zodat toekomstige studenten goed geïnformeerd voor een universiteit kunnen kiezen en uitgebreide informatie over de universiteit beschikbaar is;

14. steunt het initiatief van de Commissie om in samenwerking met alle instellingen, studenten en andere belanghebbenden een meerdimensionaal instrument te ontwikkelen voor gedifferentieerde classificatie en rangschikking van instellingen voor hoger onderwijs aan de hand van kenmerken als een lange traditie van hoger onderwijs in Europa, de kwaliteit van het onderwijs, ondersteuning van studenten (onder meer via beurzen, advisering en huisvesting), toegang zonder fysieke barrières en barrières op het gebied van communicatie en informatie, regionale betrokkenheid en kennisoverdracht; is anderzijds gekant tegen de ontwikkeling van een classificatiesysteem voor hogeronderwijsinstellingen op basis van niet-homogene prestatie-indicatoren die de diversiteit van onderwijstrajecten, programma's en taalkundige diversiteit op Europese universiteiten buiten beschouwing laten;

15. benadrukt eveneens dat dit instrument niet uitsluitend een bundeling mag zijn van traditionele rangschikkingen en dat in de resultaten de nodige aandacht moet worden besteed aan de specifieke kenmerken van de betrokken instellingen;

16. stelt voor na te gaan of een geharmoniseerd mechanisme voor controle en evaluatie van de naleving van academische normen in zowel publieke als private instellingen voor hoger onderwijs mogelijk is;

Financiering van hogeronderwijsstelsels

17. stelt voorop dat hoger onderwijs een openbaar goed is dat cultuur, diversiteit en democratische waarden bevordert en studenten voorbereidt om actieve burgers te worden die de Europese cohesie ondersteunen;

18. onderstreept nogmaals dat de lidstaten de doelstelling moeten halen om 2 % van het bbp in onderwijs te investeren;

19. wijst erop dat vooral publieke en private financiering van groot belang is voor het moderniseren van de hogeronderwijsstelsels; benadrukt dat investeren in hoger onderwijs in Europa cruciaal is om de huidige economische crisis het hoofd te kunnen bieden; doet een beroep op de lidstaten en de instellingen voor hoger onderwijs om beurzen- en financieringsprogramma's voor deze instellingen uit te breiden en innovatieve financieringsmethoden te ontwikkelen die kunnen bijdragen aan een efficiëntere werking van de instellingen voor hoger onderwijs en overheidsfinanciering kunnen aanvullen zonder de druk op de huishoudens te vergroten, en die ervoor kunnen zorgen dat hoger onderwijs voor iedereen toegankelijk is; betreurt derhalve de hoge bezuinigingen op de onderwijsbegrotingen van diverse lidstaten, alsook de constante stijging van de collegegelden, hetgeen leidt tot een aanzienlijke groei van het aantal kwetsbare studenten;

20. verzoekt in de EU-begroting 2014-2020 in het kader van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en het Europees Sociaal Fonds uitgaven op te nemen voor hoger onderwijs in verband met investeringen in universiteitsinfrastructuur en academisch personeel;

De overgang van hoger onderwijs naar de arbeidsmarkt

21. verzoekt instellingen voor hoger onderwijs zich aan te passen aan nieuwe uitdagingen door nieuwe studiegebieden in te voeren die beantwoorden aan de vraag op de arbeidsmarkt, en hierbij rekening te houden met wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen door een goed evenwicht te bewaren tussen theoretische kennis en praktische vaardigheden;

Vrijdag 20 april 2012

22. verlangt dat goede praktijken worden bevorderd om instellingen voor hoger onderwijs te helpen door betrokkenheid van studenten het onderwijs en onderzoek op alle vakgebieden te versterken en aanvullende kwalificaties te bieden die belangrijk zijn voor de arbeidsmarkt, waarmee de overgang van jongeren van het hoger onderwijs naar de arbeidsmarkt gemakkelijker wordt;

23. roept de instellingen voor hoger onderwijs op om zich verder open te stellen en zowel voortgezette beroepsopleiding aan te bieden als passende cursussen voor werknemers zonder hoger middelbareschool-diploma en zo extra potentieel voor het behalen van de academische quota aan te boren;

24. dringt er bij de Commissie op aan dat zij haar voorstel voor het kwaliteitskader voor stages indient, benadrukt hoe succesvol de Erasmusstages zijn die studenten de kans geven om werkervaring op te doen in het buitenland, en staat erop dat deze actie onder het nieuwe programma wordt voortgezet en met passende financiering wordt versterkt;

25. verzoekt de instellingen voor hoger onderwijs en de regionale, nationale en Europese instellingen die bevoegd zijn voor de onderwijssector om trends in de eisen van de arbeidsmarkt te volgen teneinde het onderwijsaanbod beter te kunnen afstemmen op de toekomstige behoeften;

26. benadrukt dat de prestaties van afgestudeerden op de arbeidsmarkt bijgehouden moeten worden om te kunnen meten in hoeverre het hoger onderwijs aansluit bij de vraag op de arbeidsmarkt; is daarom ingenomen met de toezegging van de Commissie om de beschikbaarheid van dergelijke gegevens te verbeteren met het voornaamste doel studenten noodzakelijke en nuttige informatie te geven ter begeleiding van hun studiekeuze, en tegelijkertijd de instellingen voor hoger onderwijs en de onderzoeksinstellingen van informatie te voorzien aan de hand waarvan zij studieprogramma's kunnen vaststellen en ontwikkelen die zowel op algemene kennis zijn gericht als op specifieke beroepsvaardigheden in het kader van een leven lang leren, en wel in voortdurende samenspraak met degenen die betrokken zijn bij het produceren van kennis, met de maatschappij als geheel en met de overheid;

27. dringt erop aan dat de lidstaten statistische gegevens vergaren en publiceren over het verband tussen de verschillende hogeronderwijsdiploma's en de mogelijkheden op de arbeidsmarkt;

28. roept op tot ontwikkeling van een met AlmaLaurea vergelijkbare internationale gegevensbank, die afgestudeerden helpt om passende arbeids-, opleidings-, studie- en onderzoeksmogelijkheden te vinden, economische belemmeringen uit de weg ruimt door verstrekking van studiebeurzen en studentenleningen zodat echte gelijkheid tussen studenten tot stand komt, en daarmee de mobiliteit en het bijeenbrengen van vaardigheden en banen stimuleert; herhaalt dat duidelijke communicatie belangrijk is om deze informatie goed toegankelijk te maken voor studenten, pas afgestudeerden, werklozen, werkzoekenden en werkgevers;

29. meent dat de "Youth Guarantee Schemes" een waardevol instrument ter vergemakkelijking van de overgang van het hoger onderwijs naar de arbeidsmarkt, en verzoekt de lidstaten deze op te nemen in hun nationale overgangsstrategieën;

30. wijst erop dat de structuurfondsen op dit gebied een belangrijke rol kunnen spelen; is ingenomen met de toezegging in de mededeling over het Initiatief "Kansen voor jongeren" (COM(2011)0933) omtrent de volledige inzet van de beschikbare middelen en roept de instellingen voor hoger onderwijs en de lokale autoriteiten op deze kans aan te grijpen om de studenten die de arbeidsmarkt betreden meer steun en begeleiding te bieden;

Evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in het hoger onderwijs

31. stelt vast dat binnen de Europese onderwijssystemen nog steeds ongelijkheid bestaat tussen mannen en vrouwen, ook al hebben vrijwel alle landen inmiddels politieke tegenmaatregelen getroffen, en dat deze ongelijkheid schoolprestaties en studie- en beroepskeuzes beïnvloeden, en negatieve gevolgen hebben voor de economische groei en de welvaartsstaat;

32. wijst erop dat veel vrouwelijke leerlingen aan beroepsopleidingen en middelbare scholen nog altijd kiezen voor loopbanen die de traditionele rolpatronen weerspiegelen; wijst er derhalve op dat een betere beroepskeuzebegeleiding noodzakelijk is om de nog aanwezige stereotypen te bestrijden;

Vrijdag 20 april 2012

33. herinnert eraan dat vrouwen als gevolg van het feit dat hun hogeronderwijsdiploma geen goede kansen biedt op de arbeidsmarkt vaak overgekwalificeerd zijn voor hun baan en onderbetaald worden, en dat zij vaak terecht komen in een onzekere baan of werkloos raken, waardoor zij aan het begin van hun loopbaan extra nadeel op de arbeidsmarkt ondervinden en de vicieuze cirkel van ongelijke bezoldiging in stand blijft;

34. herinnert eraan dat in alle lidstaten nog maar weinig initiatieven zijn genomen tot het verspreiden van informatie over de gelijkheid tussen mannen en vrouwen en de bevordering daarvan in het onderwijs; stelt voor docenten specifiek bij te scholen op het gebied van gelijkheid tussen mannen en vrouwen;

35. wijst erop dat een gedeelde verantwoordelijkheid voor huishouden en gezin tussen mannen en vrouwen een essentiële voorwaarde is voor de bevordering en verwezenlijking van gelijkheid tussen mannen en vrouwen; verzoekt universiteiten en instellingen voor hoger onderwijs te onderkennen dat vrouwelijke studenten specifieke extra verantwoordelijkheden naast hun studie kunnen hebben, bijvoorbeeld de zorg voor jonge kinderen of oudere familieleden; benadrukt dat universiteiten ouders, in het bijzonder vrouwen, voldoende hoogwaardige, betaalbare en toegankelijke mogelijkheden voor kinderopvang moeten bieden, waaronder gemeenschapscentra, zodat de gelijkwaardige deelname aan studie en onderzoek gemakkelijker wordt; stelt tevens voor een grotere verscheidenheid aan studieprogramma's aan te bieden, zoals deeltijd- en afstandsonderwijs, en herinnert de lidstaten en de EU-instellingen er in dit verband aan dat zij meer financiële steun moeten uittrekken voor een leven lang leren zodat vrouwen hun studie kunnen voortzetten, terug kunnen keren op de arbeidsmarkt en hun beroeps- en privéverplichtingen in evenwicht kunnen brengen;

Betrokken instellingen voor hoger onderwijs

36. moedigt instellingen voor hoger onderwijs aan tot intensievere betrokkenheid bij hun regio's en tot het aangaan van samenwerkingsverbanden met regionale overheden, lokale raden, overheidsinstanties, niet-gouvernementele organisaties en het midden- en kleinbedrijf ter bevordering van de regionale ontwikkeling; wijst erop dat dit tevens de wisselwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs en werkgevers moet versterken;

37. roept de lidstaten, hun centrale en regionale overheden op om instellingen voor hoger onderwijs te betrekken bij grensoverschrijdende samenwerking en hen hierin te steunen;

38. moedigt de lidstaten aan de interactie tussen de zijden van de kennisdriehoek (onderwijs, onderzoek, innovatie) te intensiveren, aangezien deze interactie een belangrijk element voor groei en het scheppen van werkgelegenheid is;

39. wijst erop dat de ontwikkeling van curricula en onderzoeksprogramma's voor het hoger onderwijs een taak van universiteiten moet blijven, waarbij rekening wordt gehouden met de eisen die de arbeidsmarkt stelt op het gebied van inzetbaarheid;

40. is ingenomen met de steun van de Commissie voor "Kennisovereenkomsten" en "Overeenkomsten voor sectorvaardigheden" waarbij instellingen voor hoger onderwijs informatie uitwisselen met bedrijven terwijl ze leerplannen opstellen om tekorten aan bepaalde vaardigheden aan te pakken; doet een beroep op bedrijven en ondernemers, waaronder het midden- en kleinbedrijf, om actief partnerschappen aan te gaan met instellingen voor hoger onderwijs en studenten en docenten hoogwaardige stages te bieden en door gebruik te maken van de algemeen overdraagbare vaardigheden van docenten; herhaalt echter dat instellingen voor hoger onderwijs culturele inhoud creëren die niet alleen beroepsvaardigheden voortbrengen maar ook algemene kennis op het gebied van intellectuele ervaring van de werkelijkheid en gemeenschappelijke waarden die het leven van mensen vormgeven;

41. vraagt om inzet voor flexibelere en innovatieve benaderingen van het leren en voor stimuleringsmethoden die telkens gericht zijn op de behoeften van studenten;

Vrijdag 20 april 2012

42. stelt vast dat grensoverschrijdende instellingen voor hoger onderwijs en bedrijven behoefte hebben aan samenwerking op het gebied van praktijkprogramma's en bij de vormgeving van de toekomstige loopbaan van studenten door in kaart te brengen welke specifieke ontwikkelingstrajecten, verwachtingen en uitdagingen hen op de arbeidsmarkt te wachten staan;
43. benadrukt dat het nuttig is methoden en managementstrategieën te ontwikkelen die de overdracht van innovatieve ideeën en onderzoeksresultaten aan de maatschappij en het bedrijfsleven bevorderen en de maatschappij en bedrijven in staat stellen om het hoger onderwijs te wijzen op de huidige en te verwachten vraag naar vaardigheden en innovatie, waarbij de beste praktijken uit de hele wereld in aanmerking worden genomen; wijst erop dat zo'n relatie wellicht alleen de in innovatie en techniek gespecialiseerde onderzoeksinstellingen en de instellingen voor hoger onderwijs financieel voordeel oplevert ten koste van zuiver geesteswetenschappelijk georiënteerd onderwijs;
44. bevestigt opnieuw de waarde van democratisch bestuur als een fundamentele methode ter waarborging van academische vrijheid en ter bevordering van de actieve deelname van alle betrokkenen bij de dagelijkse gang van zaken bij een instelling voor hoger onderwijs;
45. beklemtoont dat bij de samenwerking transparantie, de gelijke verdeling van rechten en plichten tussen de samenwerkingspartners en de instellingen voor hoger onderwijs, en een evenwichtig vertegenwoordigingsbeginsel in acht genomen moeten worden zodat de instellingen voor hoger onderwijs in staat zijn zich volgens academische beginselen onafhankelijk te organiseren en te ontwikkelen als openbare voorzieningen;
46. benadrukt eveneens dat het beginsel van democratie en zelfbestuur bij instellingen voor hoger onderwijs en hun personeel en studenten moet worden geëerbiedigd en gehandhaafd in alle samenwerkingsprojecten;
47. verlangt daarom dat instellingen voor hoger onderwijs en hun verschillende organen verplicht worden samenwerkingsovereenkomsten met derden te sluiten;
48. onderstreept het belang van samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs, ngo's en Europese vrijwilligersorganisaties ter bevordering van actief burgerschap en de actieve deelname van studenten via hun werk bij ngo's;
49. benadrukt dat sport belangrijk is in het onderwijsproces; verzoekt de lidstaten sportieve activiteiten van studenten te steunen en aan te moedigen en de steun voor basissportprogramma's te verhogen;
50. wijst erop dat de omvang en intensiteit van de samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs en hun partners in het bedrijfsleven en de maatschappij sterk kunnen variëren tussen lidstaten, instellingen en academische disciplines;
51. stelt voorop dat voortdurend moet worden geïnvesteerd in contacten tussen onderwijs, cultuur, onderzoek en innovatie; onderstreept hoe belangrijk verdere ondersteuning en ontwikkeling van het Europees instituut voor innovatie en technologie met de bijbehorende kennis- en innovatiegemeenschappen is;
52. benadrukt het belang van cultuur in het hoger onderwijs en verlangt dat bijzondere criteria voor de geesteswetenschappen in zowel innovatie als onderzoek worden opgenomen;
53. beklemtoont dat instellingen voor hoger onderwijs betrokken moeten worden bij de ondersteuning van studenteninitiatieven en bij de coördinatie van de samenwerking met andere instellingen voor hoger onderwijs, ondernemingen en lokale overheden van verschillende lidstaten;

Wederzijdse erkenning van kwalificaties

54. erkent dat de grote variëteit van instellingen voor hoger onderwijs in Europa rijkdom biedt; verzoekt de lidstaten en deze instellingen heldere, geïntegreerde studiepaden te ontwikkelen die het mogelijk maken dat studenten uit andere soorten onderwijs doorstromen naar het hoger onderwijs en wisselen van studierichting en soort instelling;

Vrijdag 20 april 2012

55. benadrukt echter dat de diversiteit van studiepaden en programma's, onderwijsmethodes en universitaire stelsels in de Europese Unie behouden moet blijven; is van mening dat het daarom noodzakelijk is een nationaal kwalificatiekader te ontwikkelen, maar dat ook de wederzijdse erkenning van graden en kwalificaties door alle lidstaten moet worden bevorderd;

56. verzoekt alle EU-lidstaten nationale kwalificatiekaders in te voeren die verbonden zijn met het EHOR-kwalificatiekader, en wederzijdse erkenning te ontwikkelen en financieel te steunen;

57. benadrukt dat de mobiliteit van studenten, en bovenal het studeren aan andere universiteiten in het kader van het Erasmusprogramma, bijdraagt aan de uitwisseling van goede praktijken en daarmee aan de harmonisering van het hoger onderwijs; wijst er daarom op dat de alma mater de aan andere universiteiten behaalde studieresultaten moet erkennen;

58. steunt het voorstel van de Commissie om de erkenning van in het buitenland gevolgd onderwijs te verbeteren door het Europees systeem voor studiepuntenoverdracht (ECTS) te consolideren; roept de EU en de lidstaten op zich extra in te spannen voor doeltreffender erkenning en meer harmonisatie, ook van academische kwalificaties;

Meer mobiliteit in de EHOR en daarbuiten

59. herhaalt dat hoger onderwijs een gemeenschappelijk Europees publiek goed is en dat de lidstaten, regionale en lokale overheden en de EU gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling en versterking van de EHOR, de Europese onderzoeksruimte (EOR) en het Bolognaproces;

60. benadrukt dat meer coördinatie tussen de lidstaten op het gebied van hoger onderwijs – ook door middel van sterke financiële en beleidsmatige ondersteuning van overeenkomsten over gemeenschappelijke basiscurricula en duidelijk geformuleerde leerresultaten - een voorwaarde is voor het halen van de doelstellingen van inzetbaarheid op de arbeidsmarkt en groei in Europa; verzoekt de lidstaten de samenwerking tussen de betrokken ministeries te intensiveren en de huidige curricula te actualiseren zodat deze beantwoorden aan de vraag op de arbeidsmarkt;

61. wijst op de noodzaak van samenwerking tussen de EHOR en de EOR om universitaire onderzoeksprogramma's op het gebied van natuurwetenschappen geesteswetenschappen te ondersteunen;

62. verlangt dat de aantrekkelijkheid van de EHOR voor studenten en onderzoekers overal ter wereld wordt bevorderd en dat de samenwerking met landen buiten de EU op het gebied van onderwijsaangelegenheden en mobiliteit op personeels- en studentenniveau wordt versterkt, vooral met landen die onder het Europees nabuurschapsbeleid vallen of die rechtstreeks grenzen aan de Europese Unie, zodat de EHOR een macregionaal en globaal centrum voor opleiding en kennis wordt, in het bijzonder op het gebied van uitwisselings- en beroepsopleidingsprogramma's;

63. verzoekt de Commissie een voorstel te doen tot instelling van Euromediterrane Erasmus- en Leonardo da Vinci-programma's, teneinde de grensoverschrijdende mobiliteit van studenten aan beide zijden van de Middellandse Zee te bevorderen;

64. verlangt dat programma's voor mobiliteit, uitwisseling, onderzoek en werkervaring opengesteld worden voor studenten uit landen die deel uitmaken van het oostelijk partnerschap;

65. wijst er nogmaals op hoe belangrijk mobiliteit van zowel studenten als docenten is, en vraagt de Commissie te streven naar voortgang bij de EU-visumcode;

66. herinnert aan de doelstelling dat 20 % van de afgestudeerden in Europa tegen het jaar 2020 mobiel moet zijn en benadrukt het belang van taalvaardigheden als een vereiste voor grotere mobiliteit binnen de EHOR en de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt;

Vrijdag 20 april 2012

67. ondersteunt de versterking van taalonderwijs, het onderwijs in gebarentaal en het onderwijs in en de ontwikkeling van lokale en regionale talen binnen de EHOR als voorwaarde voor de ontwikkeling van echt, op multiculturalisme en taalkundig pluralisme gebaseerd Europees burgerschap.

68. benadrukt hoe belangrijk het is dat het hogeronderwijssysteem in iedere lidstaat hoogwaardiger onderwijs aanbiedt, zodat de groeiende mogelijkheden voor studenten op het gebied van mobiliteit niet gepaard gaan met een verscherpte "brain drain", die in sommige EU-lidstaten inmiddels een echt maatschappelijk probleem is geworden;

69. wijst erop dat de hardnekkige ongelijkheden tussen westerse en Midden- en Oost-Europese hogeronderwijssystemen moeten worden aangepakt door middel van echte integratiemaatregelen die de grensoverschrijdende samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs bevorderen en ondersteunen; verzoekt de Commissie derhalve een strategie te ontwikkelen en een professioneel financieel actieplan op te stellen voor het terugdringen van deze sterke regionale verschillen;

70. roept de lidstaten, de EU en de Europese hogeronderwijssystemen op de mogelijkheid te onderzoeken of in het kader van de studie een verplichte opleidingsperiode aan een universiteit in een andere lidstaat dan die van de student bevorderd kan worden;

71. herhaalt het beginsel dat leningen geen vervangmiddel mogen zijn voor de beurzen die ingesteld zijn om toegang tot onderwijs te ondersteunen voor alle studenten ongeacht hun sociale achtergrond;

72. vraagt de Commissie om nadere toelichting van haar voorstel tot instelling van een financieringsinstrument waarmee studenten worden geholpen om ongeacht hun sociale achtergrond en financiële mogelijkheden een masteropleiding buiten hun eigen lidstaat te bekostigen; verlangt eerlijke en transparante toegang tot het programma in alle lidstaten;

73. onderschrijft het voorstel van de Commissie om binnen het volgende meerjarig financieel kader meer middelen uit de EU-begroting beschikbaar te stellen voor onderwijs, opleiding, onderzoek en jongeren en zo de door de lidstaten getroffen maatregelen aan te vullen, aangezien investeringen in onderwijs, opleiding en onderzoek cruciaal zijn voor het halen van de EU 2020- doelstellingen en voor het realiseren van slimme, duurzame en inclusieve groei in Europa;

*

* *

74. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

Een concurrerende digitale interne markt - e-overheid als speerpunt

P7_TA(2012)0140

Resolutie van het Europees Parlement van 20 april 2012 over een concurrerende digitale interne markt – e-overheid als speerpunt (2011/2178(INI))

(2013/C 258 E/09)

Het Europees Parlement,

— gezien het acquis communautaire inzake de interne markt en de informatiemaatschappij,

— gezien de mededeling van de Commissie "Europa 2020 – Een strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei" (COM(2010)2020),